

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Attempt the following in two sentences each: 20
- What are the requirements of a valid marriage under Muslim law?
  - What is the difference between Streedhan and Dowry?
  - Name any two functions of the National Commission for women.
  - Define Dower or Mehr.
  - What is Shelter Home?
  - State any two functions of the Human Right Commission.
  - What is Polygamy?
  - What is Protective Home?
  - State the orders which cannot be passed against a Juvenile.
  - Define Women's Estate.
2. Write Short notes on **any four** of the following: 20
- Kinds of Domestic Violence.
  - Need for prohibition of Immoral traffic in women.
  - Tortious liability of unborn child.
  - Sexual Harassment of Women at workplace
  - Reservation of seats for women in Municipality.
  - Distinction between adultery and cruelty.
3. Solve **any two** of the following problems: 12
- A boy Anil below 16 years of age was kidnapped from his lawful guardianship :
    - Which Section of IPC is applicable here?
    - If the boy is taken away from India, then what is the offence committed and under which Section?
    - According to Section 366 if a woman is kidnapped then what is it called?
    - What is the punishment for abduction?
  - A female employee Tina is five month pregnant working for the last two years in the establishment for the same employer.
    - What kind of Maternity Benefit can Tina claim from her employer?
    - When should Tina give notice to her employer?
    - What shall be the procedure adopted by the employer to determine Maternity Benefit in case of Tina?

TURN OVER

- c. In a sudden raid by the Police of a Brothel, they found many young ladies along with a minor girl aged 10 years.
- i. Are all the ladies liable to be punished? If yes under which Act?
  - ii. Whether the minor girl aged 10 years shall also be liable for punishment? If not then what is the alternative?
  - iii. Whether the senior lady living on the earnings from the Brothel is also liable to be punished? If Yes or No state the reasons for the same.
4. Attempt **any four** essay type questions from the following:
- a. Discuss the evaluation of the efforts of the State for the provision of education of Children.
  - b. Discuss the Feudal institution of Joint family and the women's inheritance position under various personal laws.
  - c. Discuss the status of women in Post-Independent India with special reference to the equality provisions in Fundamental Rights.
  - d. Discuss the welfare and safety of women in the Factories Act, 1948.
  - e. Discuss in detail the Divorce of Women under Muslim Law.
  - f. Discuss the provisions relating to Maintenance of wife and children under the Adoption and maintenance Act, 1956.

TURN OVER

१. खालीलपैकी प्रत्येकी दोन वाक्यात उत्तरे लिहा २०
- अ. मुस्लीम कायद्यानुसार वैध लग्नासाठी कोणकोणत्या गोष्टी आव्यशक असतात?
- आ. हुंडा व स्त्रीधन ह्याचा फरक काय आहे ते लिहा.
- इ. राष्ट्रीय महिला आयोगाची दोन कार्ये लिहा.
- ई. मेहर म्हणजे काय ?
- उ. आश्रय गृह म्हणजे काय ?
- ऊ. मानवी अधिकार आयोगचे दोन कार्ये लिहा.
- ऋ. बहुभार्यता म्हणजे काय?
- ल. ज्युवेनाईल (तरुण) च्या विरुद्ध कोर्टात कोणते आदेश देता येत नाहीत ?
- एँ. स्त्रियांची मालमत्ता म्हणजे काय ?
२. टीपा लिहा (कोणत्याही चार): २०
- अ. घरगुती हिंसेचे प्रकार.
- आ. स्त्रियांमधील अनैतिक व्यापार (निवारण) प्रतीबंधाची गरज लिहा.
- इ. जन्माला न आलेल्या बालकाविरुद्ध अपकृत दायित्व.
- ई. कामाच्या ठिकाणी होणारे स्त्रियांचे लौंगिक शोषण.
- उ. नगरपालिकामध्ये महिलांचे जागेसाठी आरक्षण.
- ऊ. व्यभिचार व बलात्कार ह्याचा फरक सांगा.
३. खालील प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन): १२
- अ. अनिल १६ वर्षाखाली बालक आपल्या कायदेशीर पालकापासून अपहरण केले.
१. भारतीय दंड संहितेचे कोणते कलम येथे लागू होते ?
२. जर बालकास भारताच्या बाहेर नेल्यास अशा प्रकारचे अपहरण कोणत्या प्रकारचे आहे? कोणत्या कलमांतर्गत येते ?
३. कलम ३६६ अंतर्गत स्त्रीच्या अपहाराणास काय म्हणतात ?
४. अपहरण करणाऱ्यास कोणती शिक्षा आहे?

आ. टीना एक स्त्री कामगार पाच महिन्याची गर्भवती असून ती मागील दोन वर्षे एका संस्थे मध्ये कार्य करत आहे ?

१. कोणत्या प्रकारचे प्रसूती फायदे टीनाला तिच्या मालकाकडून मिळू शकतात ?
२. टीना तिच्या मालकाला केव्हा सूचना देऊ शकते ?
३. प्रसूती फायदे मिळण्यासाठी मालकाने टीनाच्या बाबतीत कोणती पद्धत वापरली पाहिजे ?

इ. अचानक घातलेल्या धाडीमध्ये पोलिसांना कुटणखान्यात तरुण स्त्रिया, दहा वर्षांच्या अल्पवयीन मुली सोबत आढळल्या.

१. सर्व स्त्रिया सजेस पात्र आहे का? जर होय तर कोणत्या कायद्या अंतर्गत?
२. वय वर्षे दहा असलेल्या अल्पवयीन मुली सुद्धा सजेस पात्र आहेत का? जर नाही, त्यासाठी पर्याय काय आहे?
३. जर वृद्ध महिला कुटणखान्याच्या उत्पन्नावर उदरनिर्वाह करत असेल तर ती सजेस पात्र आहे का? होय किंवा नाही कारणे सांगा.

४. निबांधात्मक प्रश्न सोडवा (कोणतेही चार) :

४८

अ. मुलांच्या शिक्षणासाठी जी तरतूद राज्यातील प्रयत्नाने केले आहे त्याचे मुल्य नीर्धारणाची चर्चा करा.

आ. विभिन्न वैयक्तिक कायद्यां अंतर्गत संरजामशाहीचा संस्थेत एकत्र कुटुंब आणि महिला वारसा स्थान ह्याबद्दल चर्चा करा.

इ. स्वातंत्र्योत्तर स्त्रियांमध्ये समाजातील स्थानाची चर्चा मूलभूत हक्कात समानता तरतुदीचे विशेष उल्लेख करून त्या संबंधित सविस्तर माहिती द्या.

ई. कारखाना अधिनियम, १९४८ मध्ये स्त्रियांच्या हितासाठी व संरक्षणासाठी कोणते नियोजन केले आहे ते लिहा.

उ. हिंदू दत्तक व पोटगीचा अधिनियम, १९५६ मध्ये बायको व मुलांसाठी पोटगी बदल कोणत्या तरतुदी केल्या आहेत ?